

VAŠAŠOVÁ, Zlata, KALISKÁ, Lada, ŽITNIAKOVÁ GURGOVÁ, Beata, PETRÍK, Štefan: Psychológia učenia dospelých.

Banská Bystrica: Belianum, 2016. 152 s. ISBN 978-80-557-1113-3

Slovenskí autori pôsobiaci na Pedagogickej fakulte UMB v Banskej Bystrici sa orientujú predovšetkým na oblasť pedagogickej, ontogenetickej a sociálnej psychológie s prienikom do pracovnej a školskej psychológie.

Predkladaná publikácia je akousi snahou osloviť a vyzvať čo najviac ľudí k celoživotnému vzdelávaniu. Je určená nie len tým, ktorí majú problém uplatniť sa v spoločnosti, či na trhu práce, ale všetkým, ktorí cítia potrebu prehĺbiť, alebo rozšíriť si svoju odbornosť, prípadne rozvinúť svoje poznanie o niečo nové. Odborná monografia prináša základné informácie o špecifikách procesu ľudského učenia. Analyzuje jeho základné druhy – učenie sa podmieňovaním, percepčno-motorické, verbálne a pojmové učenie sa, učenie sa riešením problému, kooperatívne a zmysluplné učenie s vysvetlením jednotlivých zákonov učenia: 1. motivácie, opakovania, transferu a spätnej väzby. Druhá kapitola komplexne poníma jednotlivé učebné štýly vychádzajúc pri tom zo základného vzťahu učebného a kognitívneho štýlu jedinca. Veľmi sympatickým spôsobom približuje, pre študentov nie práve atraktívnu tému učebných štýlov – konkrétne Flemingov, Kolbov a Felderov model s aplikáciou na dospelú populáciu. Fyziologické a psychologické faktory ovplyvňujúce učebný výkon dospelých sú predmetom záujmu tretej kapitoly. Známe poznatky o vplyve úzkosti, ašpiračnej úrovni a sebahodnotenia na výsledok učenia sú doplnené o novšie koncepty perfekcionizmu, prokrastinácie a tvorivosti so zjavnou snahou prehĺbiť a doplniť komplexnosť stále nie celkom jednotného ponímania výkonovej motivácie. Štvrtá kapitola prináša nové poznatky, ale aj praktické návody s cieľom zvýšenia efektívnosti učenia sa dospelých a záverečná piata kapitola je venovaná sociálnym špecifikám atmosféry, klímy edukačného prostredia.

Uvedená publikácia sa pokúša odborným, napriek tomu zrozumiteľným, jazykovým štýlom zorientovať čitateľa v širokej pôsobnosti poznatkov pedagogickej psychológie s jednoznačným zameraním na kognitívne, ontogenetické a sociálne špecifiká dospelého učiaceho sa jedinca. Veľmi cennými sú konkrétne rady a postupy, ktoré môžu proces učenia sa človeku uľahčiť. Ide predovšetkým o orientáciu a návody z oblasti časového manažmentu, myšlienkových a pojmových máp, tvorbu ktorých zahŕňa aj jednoduché virtuálne prostredie programu Freemind. To všetko sú cenné informácie poukazujúce na jedinečnosť vzdelávacích potrieb dospelých, ako i spôsobu ich napĺňania v celoživotnom procese osobnostného rastu a rozvoja.

Lucia Pašková

Katedra psychológie
Pedagogická fakulta UMB v Banskej Bystrici